

INTERNATIONAL PRIMARY CURRICULUM (IPC)

Czym jest IPC?

International Primary Curriculum (IPC) jest międzynarodowym programem nauczania, który wspomaga proces uczenia się od najmłodszych lat. Przeznaczony jest dla dzieci przed dwunastym rokiem życia, a stosowany będzie przez nauczycieli na szczeblu szkoły podstawowej. Program zbudowany jest w taki sposób, aby umożliwić dziecku jak najprzyjemniejszą naukę i rozwój umiejętności miękkich, jak i zdobycie wiedzy akademickiej. Stosowany jest przez szkoły w ponad 90 krajach całego świata.

Budowa

Polska podstawa programowa dla szkół podstawowych podzielona jest ze względu na przedmioty nauczane w szkole. Relacje zachodzące między poszczególnymi przedmiotami sprowadzają się jednak jedynie do zawartych w preambule zaleceń ogólnych.¹ Główną zaletą International Primary Curriculum jest zorganizowanie nauki w taki sposób, aby wszystkie nauczane w szkole treści były ze sobą powiązane. Możliwe jest to dzięki podzieleniu programu na działy tematyczne.

Dzieci uczą się bowiem najlepiej wtedy, gdy rzeczywiście chcą się uczyć. Dzięki programowi IPC mamy dostęp do ponad 130 działów tematycznych, wśród których każdy uczeń znajdzie te, które będą go interesować. *Kim jestem?, Misja na Marsa, Młodzi przedsiębiorcy, Czekolada, Pełna moc, Mity i legendy* to tylko niektóre z działów, z których możemy korzystać w Sparku.

W każdym dziale tematycznym znajdują się zagadnienia dotyczące sztuki, geografii, historii, informatyki, społeczeństwa, muzyki, wychowania fizycznego, nauk ścisłych (matematyki, biologii, chemii, fizyki) i technologii. Ponadto znajdują się również odniesienia do nauczania języków: rodzimego i obcych. Dzięki temu, możliwe jest zorganizowanie uczniom ciekawych zajęć, które pozwolą się rozwijać i przyswajać wiedzę opisaną w podstawie programowej.

Działy tematyczne

Opisy poszczególnych działów zbudowane są w bardzo szczegółowy i uporządkowany sposób. Dzięki temu uczniowie, nauczyciele i rodzice wiedzą, czego w najbliższym czasie dotyczyły będą zajęcia i do jakich celów dążą uczniowie. IPC wyróżnia *Cele nauczania, Cele osobiste* oraz *Cele międzynarodowe*.

¹ https://men.gov.pl/wp-content/uploads/2014/08/zalacznik_2.pdf, s. 1-4.

Wśród *Celów nauczania* znajdują się informacje na temat wiedzy, którą uczeń zdobędzie oraz umiejętności, które zostaną wykształcone lub ćwiczone. *Cele nauczania*, w wielu przypadkach, pokrywają się z celami poszczególnych przedmiotów szkolnych, zawartymi w polskiej podstawie programowej.

Osiągnięcie *celów osobistych* związane jest z rozwijaniem i odkrywaniem w sobie rozmaitych cech:

- **Wnikliwości.** (Zadawanie pytań, pomocnych w zdobywaniu wiedzy oraz wykorzystywanie ich w jak najlepszy sposób. Wyciąganie wniosków na podstawie otrzymanych odpowiedzi i odnoszenie ich do szerszej perspektywy.)
- **Elastyczności.** (Umiejętność odnalezienia się w niesprzyjającej sytuacji i zaproponowanie oraz przyjęcie nowych ról, pomysłów i strategii. Poruszanie w obszarach nieszablonowego myślenia i wykorzystywanie go w różnych sytuacjach.)
- **Konsekwencji.** (Wykonywanie przedsięwziętych zadań do końca. Umiejętność radzenia sobie z porażką i podjęcia kolejnej próby.)
- **Moralności.** (Znajomość problemów moralnych, pojawiających się przy omawianym zagadnieniu oraz akceptowanie odmiennych standardów moralnych. Możliwość rozwoju osobistego i zmiany poglądów oraz poparcia swoich zachowań.)
- **Komunikatywności.** (Umiejętność swobodnego wyrażania myśli i komunikacji przy pomocy różnych narzędzi. Znajomość więcej niż jednego języka oraz umiejętność komunikacji z szerszym gronem zróżnicowanych odbiorców.)
- **Refleksji.** (Odnajdywanie problemów w procesie kształcenia oraz używanie różnych technik rozwiązywania napotkanych problemów. Umiejętność wyciągania wniosków i odnoszenia ich do własnego życia. Świadomość i rozwój swoich zalet oraz zrozumienie i wyeliminowanie wad.)
- **Otwartości.** (Znajomość i umiejętność wykorzystania różnych punktów widzenia, kultur i tradycji oraz zrozumienie różnych postaw ludzkich. Umiejętność zaadaptowania się do sytuacji w oparciu o potrzeby grupy.)
- **Szacunku.** (Zrozumienie potrzeb innych ludzi, istot żywych oraz środowiska naturalnego. Okazywanie szacunku ludziom, zwierzętom i naturze oraz działanie w oparciu o ich potrzeby.)

Różne działy wymagają zaangażowania w różnych dziedzinach. Pojawiać się będą tematy, realizowane przez 6 do 8 tygodni, które stawiają nacisk na nauki ścisłe, a zagadnienia z zakresu sztuki pomijają. Analogicznie jednak, inne kilkutygodniowe działy skupiać się będą na historii i sztuce, a pomijają zagadnienia z nauk ścisłych. Umożliwia to całkowite skupienie na danym zagadnieniu, bez obowiązku przechodzenia na kolejnych lekcjach z jednego tematu na inny.

Aby w pełni zrealizować zagadnienia zawarte w polskiej podstawie programowej, oprócz zajęć realizowanych w ramach IPC, organizowane będą również spotkania, które pomogą uczniom osiąść wiedzę niezbędną do przejścia na kolejny etap edukacji. Spotkania prowadzone będą jednak w duchu i przy wsparciu IPC.

Sposób pracy

- 1. Wstęp** - każdy dział tematyczny wprowadzony będzie w atrakcyjny dla ucznia sposób. Pierwsze spotkanie z tematem powinno ucznia zaciekawić i sprawić, że chętnie będzie uczestniczył w kolejnych spotkaniach. Wprowadzenie może zająć godzinę, dwie, cały dzień lub nawet cały tydzień, w zależności od wieku i potrzeb uczniów.
- 2. Zbieranie plonów** - kolejnym etapem jest sprawdzenie jak dużo o omawianym temacie już wiedzą uczniowie. Może się zdarzyć, że podczas *Misji na Marsa* objawi nam się uczeń, który jest bardzo zainteresowany kosmosem i będzie mógł w znaczny sposób pomóc innym uczniom. **Zbieranie plonów** jest pomocne dla dalszego planowania działań i pozwala zaoszczędzić czas, który mógłby zostać zmarnowany na kształtowanie umiejętności, które uczniowie już posiadli.
- 3. Wyjaśnienie** - pozwala nauczycielowi przejść do szczegółów omawianego tematu i pokrótce przedstawić je uczniom.
- 4. Zdobywanie i wykorzystywanie wiedzy** - odbywa się podczas zajęć. Uczniowie stosując różne metody pracy w zróżnicowanych grupach zdobywają wiedzę, którą następnie wykorzystują, demonstrują, dzielą się i tłumaczą różnym odbiorcom na rozmaite sposoby.
- 5. Zakończenie** - pomaga uczniom zebrać wiedzę zdobytą przez ostatnie tygodnie oraz zorganizować wspólne pożegnanie z tematem w dowolny sposób.

Uwagi końcowe

International Primary Curriculum działa na zasadzie nauczania blokowego, dzięki czemu uczniowie nie muszą co chwilę zmieniać przedmiotu, na którym skupiają swoją uwagę. Doskonale zobrazował ten problem Ken Robinson: “Szkoły (...), podobnie jak typowa fabryka, zorganizowane są na zasadzie podziału pracy. (...) dzień podzielony jest zwykle na równe odcinki czasowe. Kiedy dzwoni dzwonek, wszyscy zmieniają swoje zadania (często także pomieszczenia) i zaczynają robić coś innego. (...) Te zasady być może świetnie sprawdzają się w wytwarzaniu produktów, ale stosowane w kształceniu ludzi mogą powodować najróżniejszych rodzaju problemy.”²

² Ken Robinson, *Kreatywne szkoły*, Wydawnictwo Element, 2015, Kraków, s. 67-68.

Dzięki stosowaniu działów tematycznych, wszystko czego uczą się dzieci ma ze sobą związek, a forma, jaką przybierają zajęcia, sprawia, że uczniowie są zaintrygowani i zaangażowani. Mogą rzeczywiście pracować i mieć wpływ na zajęcia, a nie tylko być odbiorcą komunikatu wysłanego przez nauczyciela.

W połączeniu z metodami aktywizującymi, program IPC sprawia, że dzieci, oprócz zdobywania wiedzy akademickiej, mogą rozwijać swoje zainteresowania, a także kształtować rozmaite umiejętności, począwszy od pracy w grupie i organizacji pracy, a kończąc na wystąpieniach publicznych i krytycznym myśleniu.

Wiele celów nauczania, które są zawarte w International Primary Curriculum pokrywa się z zagadnieniami opisanymi w polskiej podstawie programowej. Te, które w programie międzynarodowym się nie pojawiają, w bardzo łatwy sposób można dodać. IPC pozostawia nauczycielom dużo swobody w organizacji zajęć i modyfikowania zaproponowanych scenariuszy.

Informacje na temat IPC na stronach internetowych innych szkół:

- Szczecin International School - <http://sis.info.pl/pl/programy-nauczania/137.html>
- Grazebrook Primary School in Hackney - <http://grazebrook.hackney.sch.uk/our-school/curriculum/>
- Woodcote Primary School - <http://www.woodcoteprimary.croydon.sch.uk/key-information/curriculum/>
- International School of London (Surrey) - <https://www.islschools.org/surrey/curriculum/index.php?id=15#/Primary Years>
- Franconian International School - <http://www.the-fis.de/index.php/programs/international-primary-curriculum>
- ISF Waterloo - <http://isfwaterloo.org/class-levels/primary-years/>
- College du Lemman - <http://www.cdl.ch/academics/primary>
- De Nieuwe Internationale School Esprit - <http://denise.espritscholen.nl/home/onderwijs/ipc/> (strona w języku niderlandzkim)